

Puberbrein als Innovatiekans

 Tessenderlandt

scholengemeenschap

 breda

Beschrijving van de 4 basiscompetenties

Samenwerken

Plannen en organiseren

Omgaan met verandering en aanpassen

Reflecteren

Toelichting beschrijving van de basiscompetenties binnen het project Puberbrein

Leeswijzer

De basiscompetenties Samenwerken, Plannen en Organiseren, Wendbaarheid en Flexibiliteit en Reflecteren, zijn op basis van de SHL-standaarden uitgewerkt in 4 niveaus per fase. Per opleidingsfase kan een leerling/student scoren als beginnend, geoefend, op niveau of boven niveau. Verticaal gaan de beschrijvingen mee naar een volgende fase in de opleiding. Dit betekent dat wanneer een leerling op het VMBO bijvoorbeeld op niveau presteert op een bepaalde competentie hij het al niveau heeft bereikt van een geoefende MBO'er. Door middel van kleur is aangegeven dat de beschrijvingen verticaal overeenkomen. De huidige beschrijvingen zijn nog niet definitief omdat de reacties van de deelprojecten en de werkgroep HRM nog gevraagd zullen worden. Als de input van deze deelnemers verwerkt is worden de beschrijvingen definitief.

Als een leerling aan het VMBO begint wordt hij/zij beoordeeld op basis van de beschrijvingen die gelden voor het VMBO. Gedurende de opleiding zal de leerling zich ontwikkelen en misschien zelfs boven het niveau uitstijgen dat je van hem/haar verwacht. Dit betekent dan dat de leerling op dat moment al prestaties levert die je van een niveau 2/3 student "op niveau" verwacht. Als deze student doorstroomt naar een niveau 4 opleiding zal bij dezelfde prestaties de beoordeling nog maar geoefend zijn voor deze competentie. Per competentie kan dit natuurlijk verschillen. Een leerling die op het gebied van Samenwerken op niveau presteert kan best uitvallen op het gebied van Plannen en Organiseren. Bij de overstap naar het MBO neemt de leerling, bijvoorbeeld via een portfolio, zijn resultaten van het VMBO mee en de docenten op het MBO kunnen vervolgens rekening houden met de fase van ontwikkeling waarin de student zich bevindt. Het MBO werkt dus voor een groot deel met dezelfde competenties als het VMBO. Wel zo duidelijk voor de leerlingen en de docenten.

Wergroep Onderwijs
Project Puberbrein
juli 2011

Definities van de basiscompetenties volgens SHL

Samenwerken (SHL competentie E: Samenwerken en overleggen)

raadpleegt en betreft anderen bij het nemen van beslissingen, raadpleegt en betreft anderen bij het uitvoeren van taken overlegt tijdig en regelmatig met anderen en informeert hen voldoende, waardeert openlijk de bijdrage van anderen (bevordert de samenwerking en de teamgeest in de groep HBO WO) past zich waar nodig aan de groep aan

Plannen en organiseren (SHL competentie Q: Plannen en organiseren)

formuleert voor het werk/activiteiten duidelijke, concrete en uitdagende doelen, stelt voor het werk duidelijke prioriteiten plant en organiseert activiteiten doelmatig en doeltreffend, regelt adequaat de benodigde mensen en middelen, bewaakt nauwgezet het halen van de gestelde doelen en deadlines

Wendbaarheid en flexibiliteit (SHL competentie U: Omgaan met verandering en aanpassen)

past het eigen gedrag snel en op positieve wijze aan veranderende omstandigheden aan, staat welwillend tegenover nieuwe ideeën en plannen, accepteert dat zaken met een zekere regelmaat veranderen kan onzekere en onduidelijke situaties goed aan, kan goed omgaan met diversiteit tussen mensen

Reflecteren Niet beschreven in SHL (SHL competentie P: Leren*)

zorgt ervoor eigen vakkennis en -vaardigheden bij te houden* Onderneemt indien nodig stappen om deze verder te ontwikkelen* leert van fouten en feedback* vraagt en geeft feedback aan medeleerlingen of anderen evalueert het effect van het eigen gedrag

Beschrijvingen van de basiscompetentie Samenwerken

		starter	geoefend	op niveau	boven niveau			
samenwerken	vmbo	* ik krijg een opdracht en ik begin; * ik werk in opdracht samen met collega's * ik hou nog geen rekening met anderen	* ik krijg een opdracht en ik begin; * ik werk in opdracht samen met collega's en overleg waar nodig * ik hou soms rekening met anderen.	* ik krijg een opdracht, ik betrek anderen erbij en overleg over de mogelijkheden van samenwerking; * ik werk aan een goede verstandhouding met collega's. * ik overzie de consequenties van mijn eigen gedrag	* ik krijg een opdracht, ik betrek anderen erbij en overleg over de mogelijkheden van samenwerking; * ik werk aan een goede verstandhouding met collega's; * ik lever een bijdrage aan een goede sfeer in de groep. Ik overzie de consequenties van mijn eigen gedrag en bespreek dit in de groep			
	examen vmbo doorstroom mbo							
		niveau 2-3	* ik krijg een opdracht en ik begin; * ik werk in opdracht samen met collega's en overleg waar nodig. * ik hou soms rekening met anderen.	* ik krijg een opdracht, ik betrek anderen erbij en overleg over de mogelijkheden van samenwerking; * ik werk aan een goede verstandhouding met collega's * ik overzie de consequenties van mijn eigen gedrag	* ik krijg een opdracht, ik betrek anderen erbij en overleg over de mogelijkheden van samenwerking; * ik werk aan een goede verstandhouding met collega's; * ik lever een bijdrage aan een goede sfeer in de groep. Ik overzie de consequenties van mijn eigen gedrag en bespreek dit in de groep	* ik zorg voor voldoende samenwerking en overleg met collega's / opdrachtgevers / klanten; * ik bouw een goede (werk)relatie op met collega's / opdrachtgevers / klanten. * stelt soms zaken aan de orde die de harmonie in het team verstoren		
			Niveau 4	* ik krijg een opdracht, ik betrek anderen erbij en overleg over de mogelijkheden van samenwerking; * ik werk aan een goede verstandhouding met collega's * ik overzie de consequenties van mijn eigen gedrag	* ik krijg een opdracht, ik betrek anderen erbij en overleg over de mogelijkheden van samenwerking; * ik werk aan een goede verstandhouding met collega's en klanten; * ik lever een bijdrage aan een goede sfeer in de groep. Ik overzie de consequenties van mijn eigen gedrag en bespreek dit in de groep	* ik let op samenwerking en overleg met collega's / opdrachtgevers / klanten; * ik bouw een goede (werk)relatie op met collega's / opdrachtgevers / klanten. Ik overzie de consequenties van mijn eigen gedrag en bespreek dit in de groep * stelt soms zaken aan de orde die de harmonie in het team verstoren	* ik stimuleer en optimaliseer samenwerking en overleg met collega's / opdrachtgevers / klanten; * ik bevorder een goede (werk)relatie met collega's / opdrachtgevers / klanten. Ik signaleer zaken die het teamresultaat verstoren en onderneem effectieve actie(s)	

Beschrijvingen van de basiscompetentie Plannen en Organiseren

		starter	ge oefend	op niveau	boven niveau			
Plannen en organiseren	vmbo	Ik heb hulp nodig bij het plannen van mijn werkzaamheden en het stellen van prioriteiten of het indelen van mijn tijd	Ik kan zelf een tijdsplanning maken maar overleg met andere leerlingen en/of de docent of deze planning haalbaar is en of ik de juiste prioriteiten heb gesteld	Ik plan zelfstandig mijn werkzaamheden en doelen en stel daarbij de juiste doelen en prioriteiten	ik help andere leerlingen bij het plannen van de werkzaamheden en het stellen van doelen en prioriteiten en bewaak de voortgang van mijn eigen werkzaamheden			
	examen vmbo doorstroom mbo							
			niveau 2-3	Ik kan zelf een tijdsplanning maken maar overleg met andere leerlingen en/of de docent of deze planning haalbaar is en of ik de juiste prioriteiten heb gesteld	Ik plan zelfstandig mijn werkzaamheden en doelen en stel daarbij de juiste doelen en prioriteiten	ik help andere leerlingen bij het plannen van de werkzaamheden en het stellen van doelen en prioriteiten en bewaak de voortgang van mijn eigen werkzaamheden	ik kan het werk van anderen plannen en organiseren help anderen bij het stellen van doelen en prioriteiten * ik organiseer mijn eigen tijd en die van anderen op een effectieve en efficiënte manier. Ik bouw controles in om te zien of alles nog op schema verloopt. Ik zorg voor voldoende mensen en middelen om de werkzaamheden uit te kunnen voeren	
		Niveau 4		Ik plan zelfstandig mijn werkzaamheden en doelen en stel daarbij de juiste doelen en prioriteiten	ik help andere leerlingen bij het plannen van de werkzaamheden en het stellen van doelen en prioriteiten en bewaak de voortgang van mijn eigen werkzaamheden	ik kan het werk van anderen plannen en organiseren help anderen bij het stellen van doelen en prioriteiten * ik organiseer mijn eigen tijd en die van anderen op een effectieve en efficiënte manier. Ik bouw controles in om te zien of alles nog op schema verloopt. Ik zorg voor voldoende mensen en middelen om de werkzaamheden uit te kunnen voeren	Ik stel de middelen en mensen vast die nodig zijn om de werkzaamheden uit te voeren en zorg voor het regelen hiervan, garandeer beschikbaarheid van essentiële middelen en maak effectief en efficiënt gebruik van de aanwezige capaciteit. Ik doe voorstellen voor verbetering van de planning en organisatie	

Beschrijvingen van de basiscompetentie Omgaan met Verandering en Aanpassen

		starter	geoefend	op niveau	boven niveau			
Omgaan met verandering en aanpassen	vmbo	* ik zie verschillen tussen mensen maar pas mijn gedrag daar nog niet op aan. * ik hou vast aan mijn eigen aanpak * ik pas me niet aan bij veranderingen	* ik zie verschillen tussen mensen en kan daar op een goede manier mee omgaan * ik kan als dat nodig is van aanpak wisselen * ik kan met kleine veranderingen omgaan	* ik laat mensen die anders zijn en toon respect voor het anders zijn * ik ben bereid nieuwe methoden te leren en nieuwe aanpakken toe te passen * ik pas me op een positieve wijze aan aan veranderingen	* ik pas me aan aan nieuwe mensen of een andere werkomgeving * ik pas nieuwe methoden of andere veranderingen toe in mijn werk. Ik pas me snel en gemakkelijk aan aan veranderende omstandigheden			
		examen vmbo doorstroom mbo						
		Niveau 2-3		starter	geoefend	op niveau	boven niveau	
			* ik zie verschillen tussen mensen en kan daar op een goede manier mee omgaan * ik kan als dat nodig is van aanpak wisselen * ik kan met kleine veranderingen omgaan	* ik laat mensen die anders zijn en toon respect voor het anders zijn * ik ben bereid nieuwe methoden te leren en nieuwe aanpakken toe te passen * ik pas me op een positieve wijze aan aan veranderingen	* ik pas me aan aan nieuwe mensen of een andere werkomgeving * ik pas nieuwe methoden of andere veranderingen toe in mijn werk. Ik pas me snel en gemakkelijk aan aan veranderende omstandigheden	* ik bedenk zelf nieuwe ideeën of oplossingen om mijn werkzaamheden efficiënter uit te voeren * ik kan onduidelijke of onzekere situaties aan * ik blijf ook goed functioneren als duidelijke informatie of aanwijzingen ontbreken		
		Niveau 4		starter	geoefend	op niveau	boven niveau	
				* ik laat mensen die anders zijn en toon respect voor het anders zijn * ik ben bereid nieuwe methoden te leren en nieuwe aanpakken toe te passen * ik pas me op een positieve wijze aan aan veranderingen	* ik pas me aan aan nieuwe mensen of een andere werkomgeving * ik pas nieuwe methoden of andere veranderingen toe in mijn werk. Ik pas me snel en gemakkelijk aan aan veranderende omstandigheden	* ik bedenk zelf nieuwe ideeën of oplossingen om mijn werkzaamheden efficiënter uit te voeren * ik kan onduidelijke of onzekere situaties aan * ik blijf ook goed functioneren als duidelijke informatie of aanwijzingen ontbreken	* ik genereer nieuwe ideeën en kansen voor mijn werk of bedrijf * ik voorzie veranderende omstandigheden en onzekerheden en speel hier effectief op in * Ik kan uitstekend omgaan met de verschillen tussen mensen * Onder druk blijf ik de juiste afweging maken, gericht op het werk en op mijzelf	

Beschrijvingen van de basiscompetentie Reflecteren

Reflecteren	vmbo	starter	geoefend	op niveau	boven niveau		
		als ik iets niet begrijp dan vraag ik het aan mijn docent ik weet wat ik anders moet aanpakken door de feedback die ik krijg om mijn werk te verbeteren maar het kost mij moeite om de aanwijzingen te accepteren en er iets mee te doen	ik onderken dat ik iets niet weet en ga op zoek naar bronnen *Ik accepteer de gegeven feedback * ik heb door de feedback inzicht in hoe ik mijn werk kan verbeteren en kan met ondersteuning mijn aanpak veranderen of mijn werk verbeteren	ik vraag zelf om feedback over mijn eigen functioneren en kom zelf tot een plan van aanpak om mijn werk te verbeteren * ik laat op tijd controleren of mijn (leer)resultaten voldoende zijn.	ik weet herhaling van fouten te voorkomen * ik weet mijn sterke en minder sterke kanten * ik denk na over mijn eigen functioneren en ben bereid hier iets mee te doen * ik controleer op tijd of mijn (leer) resultaten voldoende zijn		
	examen vmbo doorstroom mbo						
	Niveau 2-3	starter	geoefend	op niveau	boven niveau		
	*Ik accepteer de gegeven feedback * ik heb door de feedback inzicht in hoe ik mijn werk kan verbeteren en kan met ondersteuning mijn aanpak veranderen of mijn werk verbeteren	ik vraag zelf om feedback over mijn eigen functioneren en kom zelf tot een plan van aanpak om mijn werk te verbeteren * ik laat op tijd controleren of mijn (leer)resultaten voldoende zijn.	ik weet herhaling van fouten te voorkomen * ik weet mijn sterke en minder sterke kanten * ik denk na over mijn eigen functioneren en ben bereid hier iets mee te doen * ik controleer op tijd of mijn (leer) resultaten voldoende zijn	* ik ken mijn eigen valkuilen en heb strategieën ontwikkeld om hier mee om te gaan * ik ben in staat om zelfsturend te werken * ik onderneem de juiste actie als mijn (leer)resultaten niet voldoende zijn.			
Niveau 4	starter	geoefend	op niveau	boven niveau			
	ik vraag zelf om feedback over mijn eigen functioneren en kom zelf tot een plan van aanpak om mijn werk te verbeteren * ik laat op tijd controleren of mijn (leer)resultaten voldoende zijn.	ik weet herhaling van fouten te voorkomen * ik weet mijn sterke en minder sterke kanten * ik denk na over mijn eigen functioneren en ben bereid hier iets mee te doen * ik controleer op tijd of mijn (leer) resultaten voldoende zijn	* ik ken mijn eigen valkuilen en heb strategieën ontwikkeld om hier mee om te gaan * ik ben in staat om zelfsturend te werken * ik onderneem de juiste actie als mijn (leer)resultaten niet voldoende zijn.	* ik blijf mezelf ontwikkelen in mijn werk en in de maatschappij; * ik ken mijn kwaliteiten en weet hier optimaal gebruik van te maken, * Ik ben in staat om zelfsturend te werken en stimuleer anderen om zichzelf te verbeteren door het goede voorbeeld te geven			